

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Uverejnené: 18.07.2002

Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2014

386

ZÁKON

z 18. júna 2002

**o štátnom dlhu a štátnych zárukách a ktorým sa dopĺňa zákon č.
291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých
zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Úvodné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) správu štátneho dlhu,
- b) správu štátnych záruk,
- c) podmienky a postup pri preberaní štátnych záruk.

§ 2

Základné pojmy

(1) Štátny dlh je súhrn záväzkov Slovenskej republiky z minulých rokov.

(2) Štátne cenné papiere sú pokladničné poukážky¹⁾ a dlhopisy²⁾ vydávané v mene Slovenskej republiky Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v tuzemsku alebo v zahraničí.

(3) Štátna záruka je záväzok Slovenskej republiky voči veriteľovi, že splní záväzok za dlžníka, ak dlžník voči veriteľovi nesplnil určitý záväzok.

DRUHÁ ČASŤ ŠTÁTNY DLH

§ 3 Správa štátneho dlhu

(1) Správou štátneho dlhu je

- a) vypracúvanie stratégie financovania štátneho dlhu,
- b) uzatváranie úverových zmlúv v mene Slovenskej republiky,
- c) vydávanie štátnych cenných papierov podľa osobitných predpisov,³⁾
- d) vyplácanie istiny a výnosov zo štátnych cenných papierov,
- e) príprava a uskutočňovanie finančných operácií a iných činností súvisiacich s riadením rizík štátneho dlhu,
- f) vedenie evidencie štátneho dlhu,
- g) účtovanie⁴⁾ o štátnom dlhu.

(2) Správu štátneho dlhu vykonáva ministerstvo a v rozsahu podľa osobitného predpisu⁵⁾ Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity.

Potreby a zdroje financovania štátneho dlhu

§ 4

(1) Objem záväzkov štátu z istín štátneho dlhu splatných v príslušnom rozpočtovom roku a objem zdrojov na ich krytie ustanovuje zákon o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

(2) Objem záväzkov štátu podľa odseku 1 bude v príslušnom rozpočtovom roku vyšší o hodnotu predčasne splatných istín úverov, späť odkúpených a umorených štátnych cenných papierov a cenných papierov potrebných na pokrytie špecifických štátnych záruk; o rovnakú hodnotu bude v príslušnom rozpočtovom roku väčší objem zdrojov na ich krytie.

(3) Ministerstvo môže zvýšiť objem zdrojov financovania štátneho dlhu podľa odsekov 1 a 2 v príslušnom rozpočtovom roku najviac o 30 % istín štátneho dlhu splatných v príslušnom rozpočtovom roku; to neplatí, ak v danom roku ministerstvo zabezpečuje aj zdroje financovania realizácie špecifických štátnych záruk^{5a)} a splatenia základného imania v subjektoch založených na zabezpečenie finančnej stability eurozóny.^{5aa)} Zdroje financovania získané na financovanie špecifických štátnych záruk a splatenia základného imania v subjektoch založených na zabezpečenie finančnej stability eurozóny, o ktorých použití rozhodne vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) uznesením, tvoria štátne finančné aktíva.^{5ab)}

(4) Štátny dlh v príslušnom rozpočtovom roku možno zvýšiť najviac o sumu skutočne dosiahnutého schodku štátneho rozpočtu zvýšeného o sumu z príjmov vydaných štátnych cenných papierov nad rámec potrieb financovania štátneho dlhu podľa odseku 3 v príslušnom rozpočtovom roku a o sumu finančných prostriedkov získaných z vykonávania iných činností súvisiacich s riadením rizík štátneho dlhu podľa § 5 ods. 1 a nepoužitých do 31. decembra predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom nie je možné, okrem dosiahnutého schodku štátneho rozpočtu, prekročiť limit stanovený podľa odseku 2.

§ 5

(1) Na účely financovania štátneho dlhu a záväzkov, ktoré Slovenskej republike vzniknú z dôvodu jej členstva v eurozóne na zabezpečenie finančnej stability eurozóny,^{5a)} ministerstvo vykonáva finančné operácie na domácom finančnom trhu a na zahraničných finančných trhoch prijímaním úverov, vydávaním štátnych cenných papierov a inými činnosťami súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu. Uvedené činnosti pre ministerstvo zabezpečuje Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity; ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.^{5b)}

(2) Štátne finančné aktíva⁶⁾ získané z finančných operácií na finančných trhoch podľa odseku 1, ktoré sa nepoužijú do konca príslušného rozpočtového roka podľa § 4 ods. 1 a 2, budú použité na financovanie štátneho dlhu, na financovanie realizácie špecifických štátnych záruk alebo na financovanie splatenia základného imania v subjektoch založených na zabezpečenie finančnej stability eurozóny v nasledujúcom rozpočtovom roku.

(3) O sumu štátnych finančných aktív nepoužitých podľa odseku 2 sa znižujú zdroje financovania štátneho dlhu splatného v nasledujúcom rozpočtovom roku.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia rovnako aj na financovanie preklenutia nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu.

§ 6

Použitie zdrojov financovania

(1) Zdroje financovania získané podľa § 5 ods. 1 možno použiť aj na

- a) spätné odkúpenie štátnych cenných papierov,
- b) predčasné splatenie štátneho dlhu, ak to umožňuje zmluva alebo emisné podmienky,
- c) výmenu štátnych cenných papierov za iné štátne cenné papiere,
- d) financovanie činností súvisiacich s riadením rizík štátneho dlhu,
- e) vyporiadanie obchodov s cennými papiermi,
- f) financovanie zabezpečovacích prevodov cenných papierov,⁷⁾
- g) financovanie účasti na majetku v medzinárodných finančných inštitúciách prostredníctvom zmenky.

(2) Ustanovenia osobitného predpisu⁶⁾ nie sú tým dotknuté.

§ 7

Splácanie istín štátneho dlhu

Istinu štátneho dlhu spláca ministerstvo zo štátnych finančných aktív alebo z prostriedkov podľa osobitného predpisu.⁸⁾

TRETIA ČASŤ ŠTÁTNE ZÁRUKY

§ 8

Správa štátnych záruk

(1) Správou štátnych záruk je

- a) určovanie limitov štátnych záruk,

- b) príprava a uzatváranie zmlúv o štátnych zárukách,
- c) evidencia a účtovanie o štátnych zárukách,
- d) vyhodnocovanie rizika poskytnutých štátnych záruk,
- e) plnenie záväzku vyplývajúceho zo štátnej záruky za dlžníka (ďalej len „realizácia štátnej záruky“),
- f) vymáhanie pohľadávok štátu z realizovaných štátnych záruk.

(2) Štátne záruky poskytuje a ich správu vykonáva ministerstvo, pričom nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu.^{8a)}

§ 9

Podmienky poskytnutia štátnych záruk

(1) Štátne záruky možno poskytnúť za úvery právnických osôb a za dlhopisy vydané právnickými osobami, určené najmä na financovanie ekonomicky návratných projektov zaradených do rozvojových programov vyhlásených vládou.

(2) Štátne záruky možno poskytnúť aj za úvery alebo dlhopisy určené na splácanie záväzkov z úverov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na splácanie záväzkov z dlhopisov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na ich predčasné splatenie.

(3) Štátne záruky v príslušnom rozpočtovom roku možno poskytnúť len do celkovej sumy istín z úverov splatných v príslušnom rozpočtovom roku, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, a celkovej sumy menovitých hodnôt dlhopisov splatných v príslušnom rozpočtovom roku, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka.

(4) Na osobitné záruky poskytované štátom podľa osobitného zákona,⁹⁾ ktoré sú opatreniami štátnej hospodárskej politiky, sa nevzťahujú ustanovenia tohto zákona.

Postupy poskytnutia štátnych záruk

§ 10

(1) Právnická osoba, ktorá žiada o poskytnutie štátnej záruky (ďalej len „žiadateľ“), podáva písomnú žiadosť o poskytnutie štátnej záruky (ďalej len „žiadosť“) ústrednému orgánu štátnej správy, v ktorého vecnej pôsobnosti je vyhlásený rozvojový program, ktorého sa úver alebo emisia dlhopisov týka (ďalej len „predkladateľ“). Ak sa má poskytnúť štátna záruka podľa § 9 ods. 2, žiadateľ podáva žiadosť tomu ústrednému orgánu štátnej správy, ktorý predkladal návrh na poskytnutie štátnej záruky za úvery alebo za dlhopisy, ktoré sa majú uhradiť prostriedkami získanými z nového úveru alebo z novej emisie dlhopisov.

(2) Žiadosť obsahuje

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a predmet činnosti žiadateľa,
- b) názov rozvojového programu a názov projektu, ktorý sa má financovať na základe požadovaného úveru alebo emisie dlhopisov, alebo informáciu, že ide o poskytnutie štátnej záruky podľa § 9 ods. 2,
- c) obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a predmet činnosti veriteľa s informáciou o súčasnom stave rokovaní o poskytnutí úveru alebo vydaní emisie dlhopisov.

(3) Prílohou k žiadosti je

- a) podnikateľský zámer obsahujúci najmä hlavné ciele, spôsob financovania, analýza trhu, marketingová štúdia, očakávané hospodárske výsledky, projekcia finančných tokov počas platnosti záruky a lehoty splatnosti istiny a úrokov z úveru alebo dlhopisov a príslušných výnosov,
- b) výpis z obchodného registra alebo inej evidencie nie starší ako tri mesiace,
- c) potvrdenia Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní,¹⁰⁾ že žiadateľ nemá voči nim splatné a neuhradené záväzky,
- d) potvrdenie daňového úradu, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky,
- e) návrh úverovej zmluvy medzi žiadateľom a veriteľom doložený príslubom alebo iným akceptačným dokladom veriteľa obsahujúcim údaje o výške úveru, úrokov a poplatkov alebo podmienky emisie dlhopisov a súvisiacich právnych dokumentov,
- f) návrh ručiteľskej zmluvy alebo vyhlásenia o ručení,
- g) návrh zmluvy o podmienkach ručenia medzi ministerstvom a žiadateľom.

(4) Zmluva o podmienkach ručenia obsahuje najmä

- a) označenie zmluvných strán, ich sídlo, identifikačné čísla, mená osôb oprávnených konať v mene právnickej osoby,
- b) záväzok žiadateľa, že prostriedky získané z úveru so štátnou zárukou alebo z dlhopisov so štátnou zárukou použije len na financovanie schváleného projektu,
- c) záväzok žiadateľa informovať predkladateľa a ministerstvo o svojej finančnej situácii najneskôr do 30. septembra príslušného roka za predchádzajúci polrok a do 30. apríla nasledujúceho roka za predchádzajúci rok; súčasťou informácie je aj prehľad splácania istiny a úrokov z úveru,
- d) záväzok žiadateľa informovať ministerstvo o prípadnom ohrození splácania istiny úveru alebo úrokov z úveru alebo splácania menovitej hodnoty dlhopisov alebo výnosov z nich v lehote najneskôr 30 dní pred dňom ich splatnosti,
- e) záväzok žiadateľa bez zbytočného odkladu písomne oznámiť ministerstvu, že bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu alebo návrh na vyrovnanie, alebo nútené vyrovnanie, alebo žiadateľ vstúpil do likvidácie,
- f) záväzok žiadateľa neuskutočniť prevod alebo vklad svojho majetku v prospech iných podnikateľov a nezriadiť záložné právo na svoj majetok do ukončenia platnosti štátnej záruky bez súhlasu ministerstva,
- g) záväzok žiadateľa zabezpečiť, aby zástupca ministerstva bol členom jeho štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu počas trvania záväzkov žiadateľa vyplývajúcich z úverovej zmluvy alebo zo splácania dlhopisov so štátnou zárukou, ak o to ministerstvo požiada,
- h) zmluvné pokuty v prípade nedodržania podmienok tejto zmluvy.

(5) Prílohy k žiadosti je žiadateľ povinný predložiť v origináli alebo ako úradne overené kópie, a ak sú vyhotovené v cudzom jazyku, je žiadateľ povinný priložiť aj ich preklady do slovenského jazyka vykonané podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(6) Najneskôr 15 pracovných dní pred termínom podania žiadosti podľa odseku 1 a uzavretia zmluvy o podmienkach ručenia podľa odseku 4 žiadateľ uloží audítorom overenú účtovnú závierku za predchádzajúce účtovné obdobie v registri účtovných závierok,^{11a)} ak takáto účtovná závierka nie je v registri účtovných závierok uložená.

§ 11

(1) Predkladateľ je povinný do 30 dní od doručenia žiadosti zaujať k žiadosti stanovisko z hľadiska

- a) preukázania priameho vzťahu medzi projektom, s ktorým žiadosť súvisí, a rozvojovým programom vlády,
- b) súladu s týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) ekonomickej návratnosti projektu.

(2) Ak s prihliadnutím na podmienky podľa odseku 1 zaujme predkladateľ k žiadosti kladné stanovisko, predloží žiadosť ministerstvu na zaujatie stanoviska, v opačnom prípade vráti žiadosť žiadateľovi a svoj postup odôvodní. Ministerstvo je povinné doručiť predkladateľovi stanovisko k žiadosti do 30 dní od predloženia žiadosti ministerstvu.

(3) Bezodkladne po doručení stanoviska ministerstva alebo po uplynutí lehoty podľa odseku 2 predloží predkladateľ žiadosť a prílohy k žiadosti spolu so stanoviskom ministerstva vláde.

§ 12

Poskytnutie štátnej záruky

(1) Štátnu záruku môže ministerstvo poskytnúť na základe žiadosti podľa § 10 v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a po súhlase vlády.

(2) Ministerstvo neposkytne štátnu záruku, ak

- a) by poskytnutím tejto štátnej záruky došlo k prekročeniu sumy podľa § 9 ods. 3,
- b) došlo k podstatnej zmene podmienok na finančných trhoch, podstatnému zhoršeniu finančnej situácie žiadateľa, zisteniu preukázateľnej nepriaznivej odchýlky oproti údajom v žiadosti a jej prílohách, zrušeniu alebo zmene podmienok rozvojového programu vlády,
- c) nebolo schválené poskytnutie štátnej pomoci podľa osobitného predpisu,¹²⁾ ak sa takéto schválenie vyžaduje.

(3) Ak ministerstvo neposkytne štátnu záruku do šiestich mesiacov od nadobudnutia platnosti súhlasu vlády s poskytnutím štátnej záruky, je povinné informovať vládu o dôvodoch neposkytnutia štátnej záruky.

§ 13

Zmluva o návratnej finančnej výpomoci

(1) Ak ministerstvo realizuje štátnu záruku, je dlžník povinný uzavrieť s ministerstvom písomnú zmluvu o návratnej finančnej výpomoci. Zmluva o návratnej finančnej výpomoci musí obsahovať

- a) označenie zmluvných strán, ich sídlo alebo adresu trvalého pobytu, identifikačné číslo a bankové spojenie,
- b) predmet zmluvy v súlade s úverovou zmluvou, ručiteľskou zmluvou alebo vyhlásením o ručení, alebo upisovacou zmluvou a inou súvisiacou dokumentáciou obsahujúci záväzok dlžníka uhradiť sumu, ktorá zodpovedá realizovanej štátnej záruke,
- c) sumu návratnej finančnej výpomoci, ktorá zodpovedá realizovanej štátnej záruke,
- d) dátum realizácie štátnej záruky,
- e) úrokovú sadzbu, ktorá nesmie byť nižšia ako úroková sadzba zdrojov financovania štátneho dlhu v čase realizácie štátnej záruky s rovnakou splatnosťou,

- f) spôsob splácania a splátkový kalendár návratnej finančnej výpomoci a úrokov podľa písmena e),
- g) dohodu o zriadení záložného práva na zabezpečenie pohľadávky štátu na majetok dlžníka, ak dlžník má majetok spôsobilý na zriadenie záložného práva,
- h) záväzok dlžníka informovať ministerstvo dva razy ročne o hospodárení a o svojej finančnej situácii, najneskôr do 30. septembra príslušného roka za predchádzajúci polrok a do 30. apríla nasledujúceho roka za predchádzajúci rok,
- i) záväzok zmluvných strán informovať o každej zmene ich bankového spojenia.

(2) Ak dlžník nesplní povinnosť podľa odseku 1 do šiestich mesiacov od realizácie štátnej záruky, je povinný splácať sumu realizovanej štátnej záruky v rovnakých polročných splátkach tak, aby bola celá suma realizovanej štátnej záruky splatená najneskôr do štyroch rokov od realizácie štátnej záruky; súčasne je dlžník povinný platiť úroky vo výške úrokovej sadzby úveru so štátnou zárukou v čase realizácie štátnej záruky, a to počnúc dňom realizácie štátnej záruky za dlžníka.

(3) Ak ministerstvo realizuje štátnu záruku, dlžník nesmie bez súhlasu ministerstva uskutočniť prevod alebo vklad svojho majetku v prospech iných podnikateľov alebo zriadiť záložné právo na svoj majetok počas trvania záväzkov zo zmluvy o návratnej finančnej výpomoci.

ŠTVRTÁ ČASŤ PRECHODNÉ, ZRUŠOVACIE A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 14

Zmluvy súvisiace so štátnym dlhom a štátnymi zárukami uzatvorené do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ako aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov z týchto zmlúv, sa posudzujú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných v čase ich uzavretia.

§ 15

Ustanovením § 3 nie je dotknuté ustanovenie osobitného zákona.¹³⁾

§ 15a

V rokoch 2009 a 2010 ministerstvo môže na účely zvýšenia štátnych finančných aktív vydať štátne cenné papiere; ustanovenia § 4 ods. 3 a 4 sa v takomto prípade nepoužijú. O objeme takto vydaných štátnych cenných papierov rozhodne vláda, pričom na použitie takto získaných peňažných prostriedkov sa vzťahuje osobitný predpis.^{13a)}

§ 15b

Ustanovenia § 9 ods. 3 a § 12 ods. 2 písm. a) sa nepoužijú pri poskytnutí štátnej záruky za úver, ktorý poskytne Európska investičná banka na účely financovania výstavby diaľnice D1; to platí aj pri poskytnutí štátnej záruky za úver, ktorý poskytne Európska banka pre obnovu a rozvoj na takéto účely.

§ 15c

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2014

Ak žiadateľ podáva žiadosť od 1. januára 2014 do 31. januára 2014, považuje sa povinnosť podľa § 10 ods. 6 za splnenú, aj ak je účtovná závierka prílohou k žiadosti.

§ 16

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 91/1996 Z. z. o štátnych zárukách v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 183/1996 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 217/1998 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 243/1999 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 343/2000 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa dopĺňa takto:

V poznámke pod čiarou k odkazu 30 sa za slová „§ 25“ vkladajú slová „a 26“.

Čl. III**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia s výnimkou § 9 ods. 3, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) § 3 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).
- 2) § 18 a 19 zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.
- 3) § 3 zákona č. 566/2001 Z. z. § 18 a 19 zákona č. 530/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 4) Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- 5) § 17 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 5a) Napríklad zákon č. 381/2010 Z. z. o špecifických štátnych zárukách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 5aa) Zákon č. 296/2012 Z. z. o Európskom mechanizme pre stabilitu a o doplnení niektorých zákonov.
- 5ab) § 13 ods. 1 písm. f) zákona č. 523/2004 Z. z.
- 5b) Napríklad zákon č. 530/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 291/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 6) § 13 ods. 1 a 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 7) § 53 zákona č. 566/2001 Z. z.
- 8) Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.
- 8a) § 28 ods. 3 písm. b) piaty bod zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení zákona č. 122/2000 Z. z.
- 9) § 116 a 117 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon č. 276/2009 Z. z. o opatreniach na zmiernenie vplyvov globálnej finančnej krízy na bankový sektor a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 10) Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 11) Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 11a) § 23 zákona č. 431/2002 Z. z. v znení zákona č. 547/2011 Z. z.
- 12) Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.
- 13) § 23 ods. 1 zákona č. 291/2002 Z. z.
- 13a) § 13 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 383/2008 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.

Upozornenie: Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.